

Megerősítjük a szerb határt.

— **Megszűnik a baráti viszony Szerbiával.** —

(Saját tudósítónktól.) Bizonyos az, hogy a szerajevói merénylet dolgában eddig diplomáciai lépés nem történt. A monarchia eddig nem terjesztett a szerb kormány elé semmiféle követelést, viszont a belgrádi kormány sem tudattá hivatalosan, hogy milyen mértékig hajlandó a monarchiát a bünösök üldözésében támogatni. Berchtold gróf tegnap este tizenegy órakor utazott el Ischlbe és ma délelőtt tizenegy órakor jelent meg kihallgatáson a királynál. Diplomáciai körökben nagy nyugtalanságot keltett az a Belgrádból érkezett híradás, hogy a szerb kereskedők bojkottot akarnak kezdeni az osztrák és magyar áruk ellen s már eddig is számos osztrák és magyar ügynököt elutasítottak. Kétségtelennek tartják, hogy a belgrádi demars ezekkel a kérdésekkel is foglalkozni fog.

Bécsből jelenti még tudósítónk: Azok a hírek, melyek azt jelentették, hogy a monarchia demarsra készül Belgrádban, aligha felelnek meg a valóságnak. Ez az egyszerű diplomáciai fellépés nem szerezne meg az elégtételt a szerajevói gáztettért, sokkal erélyesebb és nagyobbjelentőségű fellépésre van szükség, hogy végre letörjék a nagyszerb álmodozók hihetetlen vakmerőségét. Berchtold Lipót gróf mai audienciája ezekkel a lépésekkel volt összefüggésben. A kihallgatásról legmértékadóbb helyről a következő információt adták a Délmagyarország tudósítójának:

— Berchtold grófot a király délelőtt tizenegy órakor másfél óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta. A külügyminiszter a tegnapielőtti minisztertanács határozatáról tett jelentést az uralkodónak. Beavattottak úgy tudják, hogy a király ezekhez a határozatokhoz minden tekintetben hozzájárult. A minisztertanács tudvalevőleg a nagyszerb propaganda korlátozására tendő intézkedésekkel foglalkozott. Ezek az intézkedések egyrészt Boszniára és Hercegovinára, másrészt azokra a területekre vonatkoznak, ahonnan a merénylet eredetét vette, ha ezek a területek a monarchia határain túl fekszenek is. Boszniában és Hercegovinában személyi változások nincsenek tervbe véve, ellenben a határt fogják szigorubban őrizni és az iskolák terén várható reformok.

Minthogy a vizsgálat kétséget kizáró módon kiderítette, hogy az összes szalak Belgrádban futnak össze, a monarchia a nyomozás befejezése után az összes kompromittált emberek nevét közölni fogja a szerb kormánnyal s fel fogja szólítani, hogy azok ellen saját hatáskörében járjon el. A szerb kormány magatartásától fog azután függni, hogy a monarchia élhet-e Szerbiával tovább is, mint lojális szomszéddal, barátságban.

Beavattott bécsi forrásból telefonálta tudósítónk: A demarche kérdése befejezett dologgá vált Berchtold külügyminiszter mai kihallgatásával. A monarchia a szerb kormány elé terjeszti a szerajevói vizsgálat adatait, amelyekből látnivaló, hogy az összeesküvés szálai Belgrádba vezetnek. Garanciát kér a monarchia,

vajjon a jövőben Szerbia miként kíván eljárni, hogy a monarchiával való jóviszonyt lehetővé tegye.

Az entente hatalmai bizalmas felszólítást intéztek Szerbiához, amelyben tanácsolják, hogy teljesítse a monarchia kívánságait.

Belgrádból jelentik: A szerb sajtó most már nemcsak a monarchiát támadja, hanem a Habsburg-dinasztia ellen is igen élesen ír.

Vilmos császár ellen is terveztek merényletet.

— **A szerajevói merényletből.** —

(Saját tudósítónktól.) A boszniai szerbek körében óriási megdöbbenést keltett az a hír, hogy a szabort a legközelebbi jövőben fel fogják oszlatni. Kétségtelennek tartják ugyanis, hogy a szabort csak azért oszlatják fel, hogy ezzel a tartománygyűlés tagjainak mentelmi joga megszűnjön s a szerb párti képviselők egész sora felelősségre vonható legyen. A nyomozás ugyanis erősen kompromittálta a Narod-csoport tagjainak egy részét, akikről kiderült, hogy nemcsak előzetes tudomással bírtak a merénylet tervéről s nem leplezték le, hanem bizonyos erkölcsi támogatásban is részesítették a borzalmas tett elkövetőit. Szerajevó szerb lakossága, melyben igen sok a lojális elem is, nagyon el van keseredve a merénylet ügyében nyomozó vizsgálóbírák eljárása miatt. A vizsgálóbírák ugyanis a nyomozást kizárólag a boszniai szerbek ellen vezetik s egyáltalában nem terjeszkednek ki azokra a részletekre, melyek Belgrádot kompromittálják. Még egyre folynak a letartóztatások. Naponta a megbilincselte foglyok egész sorát kísérik csendőrök a kormányzósági épület felé.

Hire jár, hogy a szerajevói rendőrség egy másik összeesküvést is fedezett fel, mely Vilmos német császár ellen irányul. Táviratilag értesítették a berlini rendőrséget, mely a német egyetemeket látogató szerb ifjak egész soránál házkutatást tartott és többet kiutasított a német birodalom területéről. Megállapította a szerajevói rendőrség azt is, hogy a berlini egyetemi ifjuság szerb komitéja élénk összeköttetést tartott fenn a zágrábi és szerajevói tulzókkal.

A berlini rendőrségnek a nagyszerb propaganda ügyében folytatott vizsgálatról a következőket jelentik:

— Az idén áprilisban névtelen levél érkezett a berlini rendőrséghez Szerajevóból. A levél írója figyelmeztette a rendőrséget, hogy egy szláv bizottság működik Berlinben és az a célja, hogy merényletet kövessen el Vilmos császár ellen. A névtelen levélre most lettek figyelmesebbek, a szerajevói merénylet után és a berlini szerb diákok közt vizsgálatot indítottak. Fölfedezték, hogy több szerb diák, szerb jelvényekkel, sokat jár egy házba, ahol Tasits Jordán nevű diaktársuk lakik. Tasits lakásán a rendőrség lefogott több iratot, amelyekből kitűnik, hogy a diákok élénk részt vettek a nagyszerb propagandában és tagjai az Omladinának. A diákok kihallgatásuknál azt vallották, hogy az ő egyesületüknek tisztán társadalmi céljai vannak, ami persze nem felel meg a valóságnak.

A szegedi adóprés.

— **Közszemlén vannak a lajstromok.** —

(Saját tudósítónktól.) Már hónapok óta visszhangos az ország az adókievő bizottságok működésétől és a polgárság megszo-kott panaszaitól, melyek a bizottsági tárgyalásokat rendesen nyomon követik. Mert ki látott már valaha olyan embert, aki méltányosnak és mérsékeltnek találta volna az adóját? A felzudulás ilyenkor szinte hagyományos. A szegedi pénzügyigazgatóság, úgy látszik, nem tulságosan sietett a kivetési munkálatokkal, mert az 1914—6. évekre szóló adóki-számítási lajstromokat csak most tették ki közszemlére a városi adóhivatalnál. A tárgyalások, mint már jeleztük, július hó 16-án kezdődnek a Jerney-házban.

Átböngészjük ezeket a lajstromokat egyrészt kíváncsiságból, másrészt pedig azért, hogy saját becses nevünket felfedezzük benne. Hála a gondviselésnek, nem volt benne. Némi kárörömmel fedeztük fel azonban összes jó ismerőseink nevét és szakszerű tanulmányokat gyűjtöttünk polgártársaink jövedelmi viszonyairól. A lajstromok meglepő eredményeket szolgáltatnak. A törvény szerint a III. osztályu keresetadó az évi tiszta kereseti nyereséget tiz százalékában határozatják meg. Már most ugyancsak nagyot néz a jámbor közpolgár, ha azt találja, hogy ez, vagy amaz a keresett orvos, vagy fiskális évi 2000 korona tiszta jövedelem után van adóztatva. Pedig ez a legmagasabb tételek egyike. Ki hiszi el vajjon, hogy egy-egy frekventált üsvvéd nem keres többet évi 2000 koronánál? Más dugszádnak ismert kereskedők évi 3—4000 korona tiszta kereset után vannak megadóztatva. Ez is furcsa egy tapasztalat. A dolognak a nyitja az, hogy Magyarországon nemcsak divat, hanem valódi virtus az igazi jövedelem eltitkolása; ezt már számításba veszi a törvény is és ezért állapít meg aránylag tulle magas kulcsot, a tiszta jövedelemnek tiz százalékát. A királyi kincstár képviselője tehát, mikor adóki-számítási javaslatát megteszi, már tisztában van vele, hogy az alapul vett tiszta kereseti nyereséget nem felel meg a valóságos viszonyoknak; az életben körülbelül 3—4-szer akkora jövedelmet kell feltételezni, mint amennyi az adókievetési lajstromokban feltüntetve van.

Ha már most azt nézzük, hogy az elmúlt évi adózással szemben a folyó évi javaslat tartalmaz-e valamiféle változást, úgy arra a tapasztalatra jutunk, hogy bizony tartalmaz, még pedig nem tulságosan kedvezőt. A folyó évi javaslatok átlag 20—30 százalékkal magasabbak az előző évi tételeknél. Érdeklődtünk a dolog iránt az illetékes tényezőknél és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kincstári előadóként szereplő pénzügyi titkárok úgy tesznek, mint az óvatos kereskedő: azért szabnak magasabb árat a portékájuknak, hogy legyen mit engedni belőle. Nem kell tehát megijedni az itt-ott kisé borsosaknak látszó tételektől; kellő élelmesség és siránkozás mellett adja majd az állam olcsóbban is. Hogy pedig a panasz és siránkozás elég őszinte legyen, arra, azt hisszük, az elmúlt rossz esztendő után senkit sem kell tulságosan biztatni.

Felhívjuk tehát a polgárság figyelmét a közszemlére kitett lajstromok megsemlélésére. Ma már igen sokan böngésztek a terjedelmes munkálatot. Tizezernél több tétel van az adóhivatalnál kitett füzetekben egymás után sorakoztatva. A lajstromoknak legnagyobb bajuk, hogy szerfölött nehéz ben-nük eligazodni. Egy kis ravaszsággal azonban mindenki megtalálja azt, ami érdekli. Mindenekelőtt tisztában kell lenni azzal, hogy melyik bizottsághoz tartozik az ember? A kisköruton belül lakók az első bizottsághoz, a két körut közöttiek a másodikhoz és a nagyköruton kívül levők a harmadik bizottsághoz tartoznak. Azután kikeresi az ember a tárgyalási értesítőből (a Délmagyarország csütörtöki száma az egészet tartalmazza) a saját foglalkozását és megnézi